

Väljaandja:	Teede- ja Sideminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.03.2003
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	20.06.2004
Avaldamismärge:	

Maastikusõiduki tehno seisundi kontrollimise eeskiri ning maastikusõiduki tehno seisundile ja varustusele esitatavad nõuded

Vastu võetud 14.12.2001 nr 119
[RTL 2001, 139, 2066](#)
 jõustumine 01.07.2002

Muudetud järgmiste määrustega (kuupäev, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

14.01.2003 nr 4 ([RTL 2003, 11, 121](#)) jõust 01.03.2003

Määrus kehtestatakse «Liiklusseaduse» (RT I 2001, 3, 6; 93, 565) § 69 lõike 2 alusel.

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§1. Reguleerimisala

- (1) Määrus kehtestab nõuded maastikusõiduki (edaspidi *sõiduk*) tehno seisundile ja varustusele ning nende nõuetele vastavuse kontrollimisele.
- (2) Määrus on kohustuslik kõigile juriidilistele ja füüsilistele isikutele, kelle sõidukid kuuluvad registreerimisele liiklusregistris.

§2. Mõisted

Määruses on kasutatud järgmisi mõisteid:

- 1) *kaugtule laternon* latern, mille tuli valgustab ala kaugemale sõiduki ees;
- 2) *lähitule laternon* latern, mille tuli valgustab ala sõiduki ees nii, et väldib vastusõitva sõiduki juhi ja teiste liiklejate pimestamist ning muid sellega seotud ebamugavusi;
- 3) *maastikusõiduk* (MS kategooria) on mootori jõul maastikul liikumiseks ette nähtud liiklusvahend, mis "Liiklusseaduse" tähenduses ei ole mootorsõiduk;
- 4) *mootorsaan* (MS₁ kategooria) on jalaste ja roomikuga varustatud mootori jõul jää- või lumel liikumiseks ettenähtud maastikusõiduk, mille sisepõlemismootori töömaht on üle 120 cm³ ja millel peale juhikoha pole rohkem kui kaks istekohta ning mille tühimag ei ületa 500 kg;
- 5) *piduritule laternon* latern, mille tuli hoiatab teisi liiklejaid, et eessõitva sõiduki juht on rakendanud sõidupidurit;
- 6) [kehtetu- [RTL 2003, 11, 121](#) - 01.03.2003]
- 7) *registreerimiseelne ülevaatuson* sõiduki VIN-koodi (tehasetähise), margi ja mudeli dokumentidele ning nõuetele vastavuse kontrollimine enne tollivormistust ja registreerimist;
- 8) *seisupiduron* seade, mis kindlustab sõiduki püsimise paigal ka kaldel, kusjuures juhi kohalolek pole vajalik;
- 9) *suunatule laternon* latern, mille tule süttimine informeerib teisi liiklejaid sõidukijuhi kavatsusest sooritada pööret;
- 10) *sõidupiduron* seade, mis peab võimaldama juhil kontrollida sõiduki liikumist ja seda kindlalt ning kiiresti peatada iga kiiruse, koormuse ja teekalde puhul nii, et juht ei pea vabastama oma käsi juhtimisseadme küljest;
- 11) *tagatule laternon* latern, mille tuli märgistab sõidukit tagant, ühildatud tulede korral võivad selles laternas olla ka teised tuled;

- 12) *tühimasson* juhi, sõitjate ja veoseta täisvarustuses sõiduki mass, mille on määranud valmistaja;
13) *VIN-kood või tehasetähis* on numbritest koosnev tähistus, mille valmistaja on määranud konkreetse sõiduki tähistamiseks;
14) *ülevaataja* on nõuetekohase eriväljaõppega Riikliku Autoregistrikeskuse (edaspidi *ARK*) töötaja, kes on volitatud kontrollima sõiduki tehnoseisundit;

15) *ratasmaastikusõiduk* (MS₂ kategooria) on vähemalt kolmerattaline maastikusõiduk, mille sisepõlemismootori töömaht on üle 90 cm³ ja mis on valmistaja poolt ette nähtud maastikul liikumiseks. Ratasmaastikusõidukiks ei loeta mootorsõidukit, mis on valmistaja poolt lisaks maastikul liikumiseks ette nähtud ka teel liikumiseks.

[RTL 2003, 11, 121 - jõust 01.03.2003]

2. peatükk

NÕUDED SÕIDUKI TEHNOSEISUNDILE JA VARUSTUSELE

§3. Reguleerimisala

Käesolevas peatükis toodud nõuded on aluseks registreerimiseelisel ülevaatusel ja liikluses kasutatava sõiduki tehnoseisundi kontrollimisel.

§4. VIN-kood või tehasetähis

- (1) VIN-kood või tehasetähis peab olema sõiduki kerel nähtaval kohal.
- (2) Kontrollimisel võrreldakse VIN-koodi või tehasetähise vastavust dokumentidele.

§5. Registreerimismärk

- (1) Registreerimismärk peab vastama Eesti standardile.
- (2) Registreerimismärk peab asuma mootorsaani kahle pool mootorsaani küljel ja ratasmaastikusõidukil taga. Registreerimismärk peab olema puhas ja ilma katteta.
- (3) Sõidukil, mille registreerimismärgi kinnituskoht ei sobi, võib kasutada lisakinnitusvahendeid nii, et oleks tagatud registreerimismärgi loetavus.
- (4) Registreerimismärk peab hajutatud päevavalguse korral olema loetav 40 m kauguselt.
- (5) Registreerimismärgi kontrollimine toimub vaatluse ja mõõdulindiga.

[RTL 2003, 11, 121 - jõust 01.03.2003]

§6. Tahavaatepeegel

- (1) Kinnise kabiiniga sõidukil peab olema tahavaatepeegel, mis peab olema nähtav läbi klaasipuhasti poolt puhastatava esiklaasi osa või läbi küljeakna.
- (2) Tahavaatepeegli kontrollimine toimub vaatlusega.

§7. Helisignaal

- (1) Sõidukil ei ole helisignaal kohustuslik. Helisignaali olemasolu korral peab helitugevus mõõdetuna 7 m kaugusel sõiduki ees olema vähemalt 76 dB(A).
- (2) Helisignaali kontrollimine toimub proovilülitamise ja müramõõdikuga.

§8. Motokiiver

- (1) Motokiiver peab olema E sertifitseeritud

(märgistatud .

- (2) Näokatte läbipaistvus peab olema vähemalt 80% ehk valguse neeldumine ei tohi olla suurem kui 20%.
- (3) Motokiivri kontrollimine toimub vaatluse ja valguse neeldumismõõdikuga.

§9. Kiirusmõõdik

- (1) Sõidukil, mille valmistaja lubatud sõidukiirus ületab 50 km/h, peab olema toimiv kiirusmõõdik.
- (2) Kiirusmõõdik ei tohi näidata vähem tegelikust kiirusest.
- (3) Kiirusmõõdiku kontrollimine toimub proovisõidu ja vaatlusega.

§10. Nõuded valgustus- ja valgussignalisatsiooniseadmetele

- (1) Sõidukil peavad olema:
 - 1) lähituled;
 - 2) suunatud, kui sõiduki kabiin on kinnine;
 - 3) tagatuled;
 - 4) helkurid.
- (2) Sõidukil võivad olla:
 - 1) kaugtuled;
 - 2) eesmised ääretuled;
 - 3) pidurituled.
- (3) Suunatule ja eesmised ääretule laternad ei tohi asetseda kaugemal kui 400 mm sõiduki külgservast. Helkurid ei tohi olla kõrgemal kui 900 mm maapinnast.
- (4) Sõidukil võib kasutada kas valmistaja poolt sellele sõidukile ettenähtud laternaid või teisi parempoolseks liikluseks ettenähtud sobivaid laternaid.
- (5) Laternad peavad olema koostatud nende ehituses ettenähtud lampidest, optilistest elementidest ja hajutiklaasidest.
- (6) Lähi- ja kaugtuli peavad lülituma koos tagatulega.
- (7) Lähitule laterna hajutiklaas peab olema pragudeta ja muude vigastusteta. Peeglid (reflektor) ei tohi olla tuhmunud või korrodeerunud.

[RTL 2003, 11, 121- jõust 01.03.2003]

§11. Põhilatern

[KEHTETU - RTL 2003, 11, 121- jõust 01.03.2003]

§12. Lähitule latern

- (1) Sõiduki lähitule laternate arv on üks või kaks. Üksik lähitule latern peab asuma sõiduki pikiteljel või kõige rohkem 150 mm kaugusel sõiduki pikiteljest. Kahe lähitule laterna korral peavad need paiknema sümmeetriliselt sõiduki pikitelje suhtes.
- (2) Lähitule latern peab olema paigaldatud valmistaja juhendi kohaselt. Lähituli ei tohi pimestada vastusõitvate sõidukite juhte.
- (3) Lähitule värvus peab olema valge või valikkollane.
- (4) Lähitule laterna kontrollimine toimub esitule kontrollseadme, proovilülitamise ning vaatlusega.

§13. Suunatule latern

- (1) Suunatule laternad peavad olema paigaldatud valmistaja juhendi kohaselt ja olema töökorras.
- (2) Suunatule vilkumissagedus peab olema 90 ± 30 korda/min. (õ) 23.09.2008 14:50
- (3) Suunatule värvus on merevaigukollane.
- (4) Sõiduki armatuurlaual peab olema suunatulede töö kontrollimise märgulamp.
- (5) Suunatule laternate kontrollimine toimub vaatluse ja proovilülitamisega.

§14. Tagatule latern

- (1) Sõidukil peab olema vähemalt üks tagatule latern.
- (2) Tagatuli peab põlema koos lähi- ja kaugtule ning eesmistest ääretuledega.
- (3) Tagatule värvus peab olema punane.
- (4) Tagatule laterna kontrollimine toimub vaatluse ja proovilülitamisega.

§15. Piduritule latern

- (1) Pidurituli peab süttima sõidupiduri kasutamisel.
- (2) Pidurituli peab näitama punast valgust sõidukist tahapoole.
- (3) Pidurituli ei tohi töötada vilkuval või mõnel muul muutuval režiimil.
- (4) Piduritule laterna kontrollimine toimub vaatluse ja proovilülitamisega.

§16. Helkurid

- (1) Sõidukil peab olema ees, taga ja mõlemal küljel vähemalt üks helkur.
- (2) Eesmise helkuri värvus peab olema valge.
- (3) Külgmiste helkurite värvus peab olema merevaigukollane.
- (4) Tagumise helkuri värvus peab olema punane.
- (5) Helkurid peavad olema mittekolmnurkse kujuga.
- (6) Helkurite kontrollimine toimub vaatlusega.

§17. Kaugtule latern

- (1) Kõigi kaugtulede ümberlülitumine lähituledeks peab toimuma üheaegselt ning nad peavad lülituma põlema ja kustuma korraga. Lähituled võivad jääda põlema koos kaugtuledega.
- (2) Kaugtule värvus peab olema valge või valikkollane.
- (3) Kaugtule laterna kontrollimine toimub vaatluse ja proovilülitamisega.

§18. Eesmine ääretule latern

- (1) Eesmise ääretule värvus peab olema valge.
- (2) Eesmised ääretuled peavad lülituma üheaegselt ning põlema koos lähi- ja kaugtuledega.
- (3) Eesmise ääretule laterna kontrollimine toimub vaatluse ja proovilülitamisega.

§19. Armatuurilaua märgulamp

- (1) Sõidukil peab armatuurilauas olema suunatulede olemasolu korral suunatulede märgulamp.
- (2) Armatuurilaua märgulambi kontrollimine toimub vaatluse ja proovilülitamisega.

§20. Juhtimisseade

- (1) Sõiduki juhtimisseade peab vastama valmistaja juhendile.
- (2) Juhtimisseadme osadel ei tohi olla pragusid ega jääkdeformatsioone.
- (3) Juhtimisseadme osad peavad olema kindlalt kinnitatud, neis ei tohi olla valmistaja poolt lubatud suuremat lõtku. Lõtkuks ei loeta liigendi amortiseerivat liikumist.
- (4) Roolihoovastiku kontrollimine toimub vaatlusega.

§21. Pidurid

- (1) Pidurisüsteem peab vastama valmistaja juhendile. Ei tohi muuta selle ehitust ja kasutada valmistaja poolt selleks mitte ettenähtud osi või sõlmi.

(2) Sõidukil peab olema sõidupidur ja seisupidur või kui seisupidur puudub, peab sõidupiduril olema toimiv lukustusseade.

(3) Sõiduki piduriga varustatud teljed või roomik peavad kandma vähemalt 50% sõiduki tühimagist.

(4) Pidurisüsteem ei tohi olla ohtlikult korrodeerunud.

(5) Sõidupidur peab võimaldama peatada sõiduki efektiivselt sõltumata kiirusest, koormusest või maapinna profiilist.

(6) Pidurisüsteemi trossid ja hoovad peavad liikuma vabalt, ilma takistusega.

(7) Piduriklotsid peavad olema valmistaja juhendis ettenähtud materjalist ja ei tohi olla õhemad kui see on ette nähtud valmistaja juhendis.

(8) Pidurisüsteemi kontrollimine toimub vaatlusega.

[RTL 2003, 11, 121- jõust 01.03.2003]

§22. Kerest väljaulatuvad osad

(1) Kerest väljaulatuvatel osadel ei tohi olla teravaid, lõikavaid või haakuvaid väljapoole suunatud eendeid.

(2) Mootorsaani jalase nina ümarusraadiused ei tohi olla väiksemad kui 3 mm.

(3) Kere välisosade kontrollimine toimub vaatlusega.

§23. Roomik

(1) Mootorsaani roomik peab olema kummist pealdisega.

(2) Roomiku taga peab olema kaitsepõll.

(3) Ratasmaastikusõidukil peavad olema õhkrehvid. Täiskummrehve võib kasutada ratasmaastikusõidukil, mille valmistaja poolt lubatud suurim kiirus on väiksem kui 10 km/h.

(4) Rehvide ja roomikute kontrollimine toimub vaatlusega.

[RTL 2003, 11, 121- jõust 01.03.2003]

§24. Tuuleklaas ja teised aknad

(1) Sõiduki tuuleklaas ja võimalikud teised aknad peavad olema materjalist, mis purunemisel tekitab võimalikult vähe lõikavaid servi. Klaasid peavad taluma piisavalt hästi eksploatatsioonis esinevaid mehaanilisi, ilmastikulisi ja keemilisi mõjusid, samuti kulumist.

(2) Sõiduki tuulekaitse ei tohi vähendada juhi vaatevälja ega takistada juhil sõiduki juhtimist. Tuulekaitse peab olema tugev ja olema valmistatud läbipaistvast materjalist, mille purunemisel ei teki lõikavaid servi. Materjali paksus peab olema vähemalt 2,0 mm.

(3) Tuuleklaasi ja akende kontrollimine toimub vaatlusega.

§25. Klaasipuhasti ja aknapesur

(1) Kinnise kabiiniga sõidukil peab olema mehaaniline tuuleklaasi puhasti ja aknapesur. Klaasipuhasti peab tegema vähemalt 45 edasi-tagasikäiku minutis.

(2) Aknapesuri pesuvedeliku paagi maht peab olema vähemalt 1 liiter.

(3) Klaasipuhasti ja aknapesuri kontrollimine toimub vaatlusega.

§26. Tuuleklaasi soojendi

(1) Kinnise kabiiniga sõidukil peab olema tuuleklaasi soojendi. Tuuleklaasi soojendi peab olema juhi poolt reguleeritav.

(2) Tuuleklaasi soojendi kontrollimine toimub vaatlusega.

§27. Mootorsaani kaassõitja käepide

- (1) Mootorsaani iga kaassõitja kohta peab olema käepide/käepidemed või rihm.
- (2) Ligipääs rihmadele ja käepidemetele peab olema vaba.
- (3) Käepide peab olema piisavalt suurte mõõtmetega.
- (4) Kahe käepideme olemasolu korral peavad need paiknema sümmeetriliselt.
- (5) Kaassõitja käepideme kontrollimine toimub vaatlusega.

[RTL 2003, 11, 121- jõust 01.03.2003]

§28. Mootor

- (1) Mootorist kütuse, määrdeainete ja jahutusvedeliku silmaga nähtav lekkimine ei ole lubatud.
- (2) Heitgaaside ja karterigaaside pihkumine kogu süsteemi ulatuses ei ole lubatud.
- (3) Mootori tühikäik peab olema reguleeritud nii, et roomik ei liiguks või lõpetaks liikumise kokkupuutel maapinnaga.
- (4) Sõiduki mootori kiiruse muutmise süsteem peab vastama järgmistele nõuetele:
 - 1) peab liikuma vabalt ja pöörduma igast asendist automaatselt tagasi algasendisse;
 - 2) kinnikiilumisel või mõne sarnase rikke korral, kui seguklapp jääb avatud asendisse pärast juhi poolt tekitatud jõu katkemist, peab veojõu edasikandmine roomikule või ratastele olema katkestatud 1 sekundi jooksul. Seejuures võivad juhi käed jääda juhtrauale;
 - 3) kinnikiilumise või mõne sarnase rikke korral, kui seguklapp jääb avatud asendisse, peab olema takistatud mootori käivitamine tavaliste käivitamismeetoditega.
- (5) Peab olema seade, mis peatab sõiduki, kui juht on kaotanud kontrolli sõiduki juhtimisseadmete üle.
- (6) Mootori kontrollimine toimub vaatlusega.

[RTL 2003, 11, 121- jõust 01.03.2003]

§29. Toitesüsteem

- (1) Toitesüsteem peab vastama valmistaja juhendile.
- (2) Toitesüsteemi seadmed peavad olema kaitstud kerega või sõiduki muu osaga, nad peavad olema korrosiooni- ja vibratsioonikindlad ning kaitstud hõõrdumise jms mõju eest.
- (3) Toitesüsteem ei tohi lekkida.
- (4) Rikke või avarii korral ei tohi väljavoolav kütus sattuda heitgaaside torudele või mõnele teisele kõrge temperatuuriga osale.
- (5) Toitesüsteemi kontrollimine toimub vaatlusega.

§30. Kütusepaak

- (1) Kütusepaak peab vastama valmistaja juhendile.
- (2) Kütusepaak peab olema valmistatud metallist või tulekindlast plastikust, olema keemiliselt vastupidav erinevatele kütuselisanditele ja ei tohi lekkida.
- (3) Kütusepaagi kontrollimine toimub vaatlusega.

§31. Väljalaskesüsteem

- (1) Väljalaskesüsteem peab olema valmistaja juhendi kohane.
- (2) Heitgaaside torustik peab olema paigaldatud nii, et tema ükski osa ei oleks ohtlikult lähedal kütusepaagile või kütusetorustikule. Kui heitgaaside torustikust ülalpool on kütusevoolikud/torud või nende liitekohad nii, et lekke korral võib kütus sattuda heitgaaside torudele, peab heitgaaside torudele olema paigaldatud kaitse.
- (3) Heitgaaside torustiku ots peab olema paigutatud ja suunatud nii, et väljuvad heitgaasid ei tekitaks ebameeldivusi sõitjatele ja teistele liiklejatele.
- (4) Heitgaaside torustik ei tohi pihkuda.

(5) Väljalaskesüsteemi kontrollimine toimub vaatlusega.

3. peatükk

SÕIDUKI TEHNOSEISUNDI KONTROLLIMISE EESKIRI

§32. Tehnoseisundi kontrollimise korraldamise üldnõuded

- (1) Sõiduki tehnoseisundi kontrollimist (edaspidi *ülevaatus*) teostab ARK.
- (2) Kõik liiklusregistrisse kantavad sõidukid kuuluvad ülevaatuusele.
- (3) Sõiduki ülevaatus teostavad mootorsõiduki ülevaatuuse õigust omavad ARK töötajad (edaspidi *ülevaataja*).
- (4) Sõiduki ülevaatus teostatakse ARK büroos või sõiduki omaniku ehk kasutaja tellimisel sõiduki asukohas.

§33. Ülevaatuusele esitamine

- (1) Ülevaatuusele peab sõiduki esitama enne selle tollivormistust ja registriandmete muudatuste vormistamist.

§34. Ülevaatusel nõutavad dokumendid

Sõiduki ülevaatuuseks peab sõiduki omanik, rentija või kasutaja esitama ülevaatajale järgmised dokumendid:

- 1) sõiduki omandamise või valdusse saamise seaduslikkust tõendavad dokumendid või registreerimistunnistuse;
- 2) sõiduki valmistaja tehnilise dokumentatsiooni (registreerimiseelisel ülevaatusel);
- 3) volikirja, kui sõiduki esitaja ei ole selle omanik.

§35. Ülevaatuuse töömaht

Ülevaatusel peab kontrollima sõiduki VIN-koodi (tehasetähise) vastavust paragrahvis 34 sätestatud dokumentidele ja sõiduki vastavust määruses toodud nõuetele.

§36. Otsused ja nendest tulenevad piirangud

Vastavalt ülevaatuuse tulemustele märgib ülevaataja määruse lisas toodud registreerimiseelse ülevaatuuse aktile otsuse sõiduki registreerimise või registreerimisest keeldumise kohta.

[RTL 2003, 11, 121- jõust 01.03.2003]

§37. Ülevaatuuse tulemuste vormistamine

Sõiduki ülevaatuuse kohta peab ülevaataja koostama registreerimiseelse ülevaatuuse akti ja väljastama:

- 1) *nõuetele vastava sõiduki kohta*– registreerimiseelse ülevaatuuse akti, millele on märgitud otsus sõiduki registreerimise kohta;
- 2) *nõuetele mittevastava sõiduki kohta*– registreerimiseelse ülevaatuuse akti, millele on märgitud põhjused sõiduki registreerimisest keeldumise kohta.

4. peatükk

LÕPPSÄTTED

§38. Määrus jõustub 1. juulil 2002. a.

§39. Käesoleva eeskirja nõuded sõiduki ehitusele ja tehnoseisundile ei laiene üle 25 aasta vanusele sõidukile. Sellise sõiduki ehitus ja tehnoseisund peab vastama valmistaja nõuetele, mis kehtisid sõiduki valmistamise ajal.

Lisa
teede- ja sideministri 14. detsembri 2001. a
määruse nr 119 "Maastikusõiduki tehnoseisundi kontrollimise
eeskiri ning maastikusõiduki tehnoseisundile ja varustusele esitatavad nõuded»

REGISTREERIMISEELSE ÜLEVAATUSE AKT NR.

* REGISTREERIMISEKS ARK BÜROOS

VIN-kood (tehasetähis)										
Kategooria	Mark									
Mudel ja modifikatsioon								Ehitusaasta		
Kere tüüp								Uste arv		
Kere (kabliini) värv										
Mootori tüüp (Benzin, Diesel, Gaas)	Mootori tõomaht cm ³			Mootori võimsus kW						
Pikkus mm	Laius mm			Kõrgus mm						
Istekohti koos juhiga	Istekohti juhi kõrval									
Telgede arv	Veotelgede arv			Juhitavate telgede arv						
Telgede vahed mm	+			+			+			

Massid kg:	Kokku	Jaotus telgede vahel					
		haakesead	1. telg	2. telg	3. telg	4. telg	5. telg
Tühimass <small>Sisukorras (juhi, istekohtide ja varustataga) sõiduki mass</small>							
Täismass <small>Sisukorras (juhi, sõigata ja veosega) sõiduki mass</small>							
Registrimass <small>Sisukorras (juhi, sõigata ja veosega) sõiduki mass</small>							
Kandevõime <small>(sõigata ja veose mass)</small>							

Pidurlata haagise suurim mass		Pidurlata haagise suurim mass	
Kiruse piirang km/h			

Rehvid, koormuse ja kiruse indeksid	
ees	või
keskel	või
taga	või

Tüübikinnitus number:

Tüübikood

Soetamise seaduslikust tõendav dokument Registreerimistunnistus Tollideklaratsioon

Ostu-müügileping Tüübivastavuse tunnistus

Otsus registreerimise kohta:

Kuupäev: _____ pitser: _____ Altkir: _____

Õiend

§ 13 lg 2 lugeda õigeks:

(2) Suunatule vilkumissagedus peab olema 90±30 korda/min;